

Direktoratet for naturforvaltning

**FoU-prosjekt om villrein, ferdsel og inngrep**  
Bakgrunn og områdeavgrensing

Vemund Jaren  
Direktoratet for naturforvaltning



## DNs rolle

- DN driver ikke forskning selv (siden 1988)...
- ...men er en viktig oppdragsgiver og finansieringskilde for FoU-, overvåkings- og kartleggingsprosjekter innenfor områder der vi har forvaltningsansvar (herunder viltbestander og verneområder)
- Fått i oppdrag fra MD å sørge for oppstart og gjennomføring av prosjekt i.h.t bevilgning
- Forvaltningen skal være *kunnskapsbasert*, jf også forslaget til ny naturmangfoldlov

## 3 ulike initiativer

- Prosjektforslag utviklet av Villreinemnda for Snøhetta og Knutshø 2007 – 2008
- Stortingets føringer gjennom behandling av Dok:8-forslag om Snøheimveien
- Ønske om å få til et samordnet regionalt prosjekt for hele Dovre – Rondane-regionen, bl.a med bakgrunn i *Villrein og Samfunn* og arbeidet med fylkesdelplaner for de nasjonale villreinområdene

## ”Bestillingsbrev” fra MD 12.04.07

- Miljøverndepartementet ber om at fylkeskommunene utarbeider fylkesdelplaner for en helhetlig forvaltning av fjellområder som er spesielt viktige for villreinens framtid i Norge
- Fastsetting av 10 nasjonale villreinområder (inkl. også Setesdal Austhei)



## Fylkesdelplaner

for de nasjonale villreinområdene

- Startet 2007/08: Hardangervidda, Setesdalsheiene, Rondane – Sølknletten
- Startes 2009 - 2010: Forollhogna, Nordfjella, Ottadalen, Snøhetta – Knutshø
- Utfordringer: Skape gode planprosesser som balanserer vern og bruk på en god måte, og som sikrer et lokalt eierskap til planene
- Kritiske faktorer: God dokumentasjon og kartgrunnlag, tilstrekkelig finansiering

## Bevaring av leveområder

– behov for spesifikk kunnskap om;

- villreinens historiske arealbruk over tid
- villreinens arealbruk i dag – også knyttet til kategorier av dyr (kjønn/alder/årstid)
- ”naturgitte” og menneskeskapt barrierer og korridorer i landskapet
- fordeling av ”funksjonsområder”; sesongbeiter, trekkveger, kalvingsland m.m.
- planer for næringsutvikling, konkurrerende arealbruk og påvirkning av menneskelig ferdsel

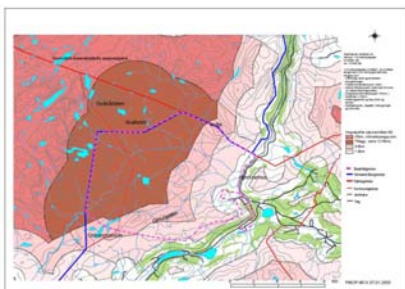
### Villreinen i Dovre – Rondane-regionen

- Genetisk forskjellig fra villreinen i region sør
- Store arealbruksutfordringer, men mangler tilsvarende arealbruksdata som i region sør
- Opprettet store verneområder i regionen med villreinen som viktigste verneformål – behov for kunnskap om effekter av vernet og som grunnlag for framtidig skjøtsel og forvaltning
- Lokalt initiert prosjekt i Snøhetta vært på "høring" – stor interesse fra aktuelle brukerinteresser for å delta (eks Statkraft, Statnett, Forsvarsbygg, kommuner)

### Prosjektforslag fra villreinnemnda



### Stortingets premisser for prosjekt



### Innst.S.nr.131 (2007 – 2008)

- *Komiteen er opptatt av at beslutninger skal fattes på grunnlag av kunnskap og faglige vurderinger. Det foreligger mye generell kunnskap om blant annet villrein og forstyrrelser innhentet fra andre fjellområder.*
- *Komiteens flertall er av den oppfatning at innhenting av spesifikk kunnskap fra områdene rundt Snøheim vil kunne bidra til et enda bedre beslutningsgrunnlag, og også slik kunne bidra til å dempe konflikter.*
- *Det bør derfor gjennomføres en kartlegging av villrein, friluftsliv og næringsutvikling basert på ulike scenarier ved tilbakeføringen av Hjerkinanleggene. En slik kartlegging bør blant annet ta for seg villreinens arealbruk, trekkveier, beite og effekter av inngrep.*

### Innst.S.nr.131 (2007 – 2008)

- *Flertallet vil understreke betydningen av at kartleggingen og kunnskapsinnhenting starter raskt, slik at en kan bruke tidsrommet frem til utgangen av 2012 til å måle effekten av tilbakeføringen av skytefeltet inkludert effekten av veien.*
- *Flertallet viser til brev datert 23. november 2007 fra miljø- og utviklingsminister Erik Solheim, hvor han signaliserer at han vil se nærmere på initiativet fra fylkesordføreren i Sør-Trøndelag og senere komme tilbake til dette prosjektet.*

### Pressemelding fra MD 07.10.08

- Kunnskapen vi får gjennom prosjektet vil gi grunnlag for ei langsiktig berekraftig forvaltning av området, seier miljø- og utviklingsminister Erik Solheim
- Prosjektet i Snøhettaområdet skal studere villreinen sin arealbruk, menneskeleg aktivitet og ulike sider ved framtidig næringsutvikling og turisme. Det er føresetts at aktører med verksemd og interesser i området blir aktivt involverte i prosjektet.

### Framdrift og status

- Gjennomført oppstartsmøte med aktører fra hele Dovre – Rondane-regionen 16.12.08
- NINA tildelt oppstartsprosjekt med 3 elementer:
  - Merking av rein i Snøhetta og Rondane
  - Gjennomføring av dialogseminar Snøhetta
  - Planlegging og ev oppstart ferdselregistreringer
- DN og Norsk Villreinsenter Nord arbeider parallelt med planlegging og finansiering av prosjekt for hele Snøhetta villreinområde og utvidet regionalt prosjekt
- Interimsstyrer for hhv Snøhetta og Rondane under opprettelse – møter uka før påske